



EUROPA-PARLAMENTET

2014 - 2019

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

2014/2143(INI)

6.11.2014

UDTALELSE

fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

til Udviklingsudvalget

om EU og den globale udviklingsramme for perioden efter 2015
(2014/2143(INI))

Ordfører for udtalelse: Malin Björk

PA_NonLeg

FORSLAG

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling opfordrer Udvalgsudvalget, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

- der henviser til FN's konvention af 18. december 1979 om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder (CEDAW),
- der henviser til den fjerde verdenskonference om kvinder, der blev afholdt i Beijing i september 1995, til erklæringen og handlingsprogrammet fra Beijing og til de efterfølgende slutdokumenter, der blev vedtaget på FN's særlige samlinger i Beijing +5, +10 og +15 vedrørende yderligere tiltag og initiativer til gennemførelse af Beijingerklæringen og -handlingsprogrammet, henholdsvis den 9. juni 2000, den 11. marts 2005 og den 2. marts 2010,
- der henviser til gennemførelsen af handlingsprogrammet fra den internationale konference om befolkning og udvikling (ICPD), som blev afholdt i Kairo i 1994, hvor det internationale samfund anerkendte og bekræftede, at seksuel og reproduktiv sundhed og reproduktive rettigheder er grundlæggende for en bæredygtig udvikling,
 - A. der henviser til, at to af 2015-målene udtrykkeligt tager fat på kvinders rettigheder, nemlig fremme af ligestilling mellem kønnene og styrkelse af kvinders indflydelse og stilling (udviklingsmål 3) samt forbedring af mødres sundhed (udviklingsmål 5), og at yderligere tre tager fat på kvinders og pigers levevilkår: sikring af grundskoleuddannelse for alle (udviklingsmål 2), nedbringelse af børnedødeligheden (udviklingsmål 4) og bekæmpelse af hiv/aids, malaria og andre sygdomme (udviklingsmål 6);
 - B. der henviser til, at medlemsstaterne i henhold til Beijinghandlingsprogrammet har forpligtet sig til at fremme ligestilling mellem kønnene inden for 12 kritiske områder; der henviser til, at Rådet i forbindelse med revisionen af gennemførelsen af handlingsprogrammet 15 år efter dets ikrafttræden konkluderede, at kvinders rettigheder fortsat skal sikres inden for de fleste af disse områder;
 - C. der henviser til, at EU har forpligtet sig til en handlingsplan om ligestilling og styrkelse af kvinders stilling i udviklingssamarbejdet for perioden 2010-2015, men at gennemførelsen har været yderst langsommelig, hvilket blev fremhævet i Rådets konklusioner af 19. maj 2014;
 - D. der henviser til, at der med 2015-målene er opnået fremskridt i mellemindekomstlande og udviklingslande, men at de fremskridt, der er opnået inden for ligestilling mellem kønnene og styrkelse af kvinders indflydelse og stilling har været blandede, og at udviklingsmål 3 stort set slet ikke er nået;
 - E. der henviser til, at udviklingsmål 5 er det mål, som er længst fra at blive opfyldt, og at adgang til information om seksuelle og reproduktive rettigheder, herunder prævention og abort, er grundlæggende for styrkelsen af kvinders indflydelse og stilling, idet det skønnes, at 800 kvinder dør dagligt som følge af komplikationer under graviditeten eller fødslen, og at omkring 222 millioner kvinder i udviklingslandene ikke har adgang til sikre

og moderne metoder til familieplanlægning, mens den andel af udviklingsbistanden, der sigter mod familieplanlægning som en samlet global sundhedsbistand, er faldende;

- F. der henviser til, at over 60 % af alle hiv-smittede er kvinder og piger, og at de derfor fortsat er hårdest ramt af hiv-pandemien (udviklingsmål 6);
- G. der henviser til, at kvinder er centrale aktører i forbindelse med udviklingspolitikker; der henviser til, at styrkelse af kvinders og pigers indflydelse og stilling samt kvinders og pigers menneskerettigheder er blevet anerkendt som en prioritering i rammen for perioden efter 2015;
- H. der henviser til, at gennemgangen fra "ICPD Beyond 2014" viser, at forskelsbehandling af kvinder og piger fortsat er tydelig i alle samfund, og at det i gennemgangen understreges, at gennemførelsen af individuelle rettigheder, herunder seksuel og reproduktiv sundhed og de dermed forbundne rettigheder, samt kapacitet danner grundlaget for bæredygtig udvikling¹;
- I. der henviser til, at kvinder er hårdest ramt af militærkonflikter samt økonomiske og klimarelaterede kriser, og at de tegner sig for en stadig større andel af migrationen, idet de nu udgør halvdelen af alle migranter;
- J. der henviser til, at migrationen er stigende i Europa og i hele verden, og at mange kvinder bliver ofre for forskelsbehandling og vold, hvis de ønsker at skifte kultur, trosretning eller livsstil;
- K. der henviser til, at kvinder og piger verden over udgør størstedelen af de personer, der lever i ekstrem fattigdom, at kvinder spiller en meget vigtig rolle i verdens landbrugsproduktion og udgør 43 % af arbejdsstyrken i landbruget i udviklingslandene², men at de ejer mindre end 10 % af jorden;
- L. der henviser til, at der årligt er 14 millioner piger, der tvinges ind i ægteskab; der henviser til, at én ud af tre kvinder verden over bliver angrebet, mishandlet eller voldtaget eller bliver offer for anden form for mishandling, og at vold og voldtægt udgør en større risiko end henholdsvis kræft, trafikuheld, krig og malaria for kvinder mellem 15 og 44 år;
- M. der henviser til, at fattigdom blandt kvinder og uligheder mellem kønnene ligeledes er grundlæggende årsager til og pushfaktorer for handel med kvinder og piger med henblik på seksuel udnyttelse, og at kvinder og piger udnyttes i sexindustrien i alle verdens regioner;
- N. der henviser til, at nægtelse af livreddende abort udgør en alvorlig krænkelse af menneskerettighederne;
- O. der henviser til, at mødredødeligheden er 15 gange højere i udviklingslandene end i de udviklede lande;

¹ http://icpdbeyond2014.org/uploads/browser/files/93632_unfpa_eng_web.pdf.

² FN's Levnedsmiddel- og Landbrugsorganisation (FAO) – infografik:
<http://www.fao.org/resources/infographics/infographics-details/en/c/180754/>.

- P. der henviser til, at 62 millioner piger verden over ikke går i skole;
- Q. der henviser til, at mangel på omfattende seksualundervisning, ungdomsvenlige reproduktive sundhedsydelse og foranstaltninger til forebyggelse af tidlige ægteskaber, tvangsægteskaber, sexchikane og vold forhindrer især piger i at gå i skole og færdiggøre deres uddannelse, hvilket fører til uligheder mellem kønnene og fattigdom;
- R. der henviser til, at gennemførelsen af princippet om lige løn for arbejde af samme værdi er afgørende for opnåelsen af ligestilling mellem kønnene;
- S. der henviser til, at kvinder og i særdeleshed mødre ofte bliver udsat for forskelsbehandling for så vidt angår adgang til beskæftigelse, alt efter jobtype; der henviser til, at dette er til stor skade for deres karriere;
- T. der henviser til, at den nationale lovgivning i mange lande ikke sikrer mænd og kvinder de samme rettigheder;
1. opfordrer til, at gennemførelsen af de nuværende 2015-mål styrkes for mere effektivt at tage fat på de strukturelle årsager til uligheder mellem kønnene og styrkelse af kvinders stilling såvel som på de strukturelle ændringer, der fortsat er nødvendige for at opnå reel ligestilling, og understreger, at dette skyldes forskellige hindringer, såsom mangel på ressourcer, mangel på politisk vilje, overvægten af mænd i det politiske liv og i de valgte regeringsorganer, mangel på partistøtte til kvinder, socioøkonomiske hindringer, kvinders mangel på tid, de sociale massemediers rolle og manglen på vedvarende kontakt og samarbejde med offentlige organisationer som f.eks. fagforeninger og kvindegrupper, samt politikker, der sigter mod at begrænse kvinders og pigers rettigheder og adgang til sundhedsydelser, herunder donorlandes finansieringsrestriktioner for så vidt angår humanitær bistand forbundet med sikre abortydelser;
 2. opfordrer indtrængende FN til at medtage ligestilling mellem kønnene, kvinders rettigheder, styrkelse af kvinders indflydelse og stilling og kvinders og pigers menneskerettigheder som selvstændige mål – som foreslået af Den Åbne Arbejdsgruppe¹ – og en vigtig forudsætning for fair og inklusiv bæredygtig udvikling samt at sikre integration af kønsaspektet og kønsspecifikke mål og indikatorer for alle mål inden for den globale udviklingsramme for perioden efter 2015, idet der lægges særlig vægt på kvinder, der er udsat for øget marginalisering som følge af sammenfaldende former for forskelsbehandling og uligheder;
 3. beklager, at kvinders og pigers kroppe, navnlig deres seksuelle og reproduktive sundhed og de dermed forbundne rettigheder, fortsat er genstand for et ideologisk slagsmål den dag i dag, og opfordrer til, at udviklingsrammen for perioden efter 2015 anerkender kvinders og pigers umistelige ret til kropslig integritet og selvstændig beslutningstagning, bl.a. retten til adgang til frivillig familieplanlægning, sikker og lovlig abort og til at være fri for vold, herunder kønslemlæstelse af piger og kvinder, børneægteskaber, tidlige ægteskaber og tvangsægteskaber samt voldtægt inden for ægteskabet;

¹ Den Åbne Arbejdsgruppes slutdokument fra den 19. juli 2014, reference: OWG_Outcome_Document_19_July_2014, <http://www.worldwewant2015.org/file/449888/download/489787>, <http://www.worldwewant2015.org/owg>.

4. opfordrer til, at der udarbejdes en specifik handlingsplan for ligestilling mellem kønnene, ledsaget af de nødvendige finansieringsmekanismer, herunder redskaber til kønsbudgettering, for at tackle sammenfaldende og strukturelle årsager til uligheder samt forskellige former for forskelsbehandling på grundlag af køn, etnicitet, kulturel baggrund eller trosretning, seksuel orientering, kønsidentitet, sundhedstilstand og evner;
5. opfordrer til, at der fastsættes ambitiøse kønsspecifikke mål for at gøre en ende på feminiseringen af fattigdommen og lukke kløften mellem kønnene, herunder at opnå øget adgang for kvinder og piger til uddannelse af høj kvalitet, også på sekundærtrinnet, adgang for alle til sundhedsydelser af høj kvalitet, fremme af kvinders og pigers adgang til seksuel og reproduktiv sundhed og de dermed forbundne rettigheder, herunder til familieplanlægning og abortydelser, afskaffelse af alle former for vold mod kvinder og piger samt kønsbaseret vold og fremme af kvinders sociale og økonomiske uafhængighed, navnlig hvad angår beskæftigelse og kvinders deltagelse i beslutningsprocesser; understreger, at den sociale økonomi bidrager til at få rettet op på tre store ubalancer på arbejdsmarkedet: arbejdsløshed, usikkerhed i ansættelsen samt social udstødelse og udstødelse fra arbejdsmarkedet;
6. opfordrer til, at der udarbejdes en klar strategi for at give kvinder og mødre adgang til beskæftigelse uden forskelsbehandling, idet retten til moderskab og samtidig beskæftigelse sikres;
7. understreger, at kvinders deltagelse i den politiske beslutningstagning og politiske forhandlinger, navnlig i forbindelse med konfliktforebyggelse, fredsprocesser og fredsopbygning, er afgørende for at skabe gunstige betingelser for stabilisering og styrkelse af staterne og dermed for udviklingen; opfordrer til, at FN's Sikkerhedsråds resolution 1325 fremmes for at sikre kvinders deltagelse i konfliktløsning og opbygning af demokrati;
8. fordømmer på det kraftigste den fortsatte brug af seksuel vold mod kvinder som et krigsvåben; understreger, at der må gøres mere for at sikre overholdelse af folkeretten og psykologisk bistand til kvinder og piger, der har været udsat for overgreb under konflikter;
9. fordømmer den manglende retsforfølgelse og afstraffelse af aggressorer mod kvinder i konfliktområder; efterlyser mere detaljerede oplysninger og statistikker om straffrihed for aggressorer, der anklages for at have begået vold mod kvinder i konfliktområder;
10. opfordrer indtrængende til, at ydelsen af humanitær bistand fra EU og dets medlemsstater ikke omfattes af restriktioner fra donorernes side, for så vidt angår adgangen til sikker abort for kvinder og piger, der har været udsat for voldtægt i væbnede konflikter;
11. fastholder, at der bør være et særligt kapitel om ligestilling mellem kønnene, som tager udgangspunkt i EU-Udenrigstjenestens næste handlingsplan vedrørende menneskerettigheder;
12. insisterer på, at kønsbalancen skal forankres i EU-Udenrigstjenestens oversøiske missioner, og at hver enkelt mission skal have en strategi for kvinders rettigheder og ligestilling mellem kønnene;

13. erkender, at piger og unge kvinder er særligt dårligt stillede og udsatte, og fremhæver betydningen af at støtte uddannelsessystemer, der giver adgang til grunduddannelse, idet der lægges særlig vægt på alfabetisering og faglig uddannelse for at imødegå krænkelse af pigers ret til at få en uddannelse; minder om, at der er behov for et særligt fokus for at sikre piger et liv frit for vold, fjerne diskriminerende lovgivning og praksisser og styrke pigers og unge kvinders stilling i hele verden;
14. fastholder, at alle piger bør gives lettere og gratis adgang til god uddannelse på primær- og sekundærtrinnet, idet der lægges særlig vægt på de mest marginaliserede grupper;
15. opfordrer til, at politikker vedrørende offentlige systemer styrkes, så de kan tilvejebringe bæredygtig og lige sundhedspleje af høj kvalitet under særlig hensyntagen til ældre og personer med handicap;
16. understreger, at alle mål på sundhedsområdet skal omfatte opnåelsen af retten til den højest opnåelige sundhedsstandard, herunder seksuel og reproduktiv sundhed og de dermed forbundne rettigheder; understreger, at kvinder skal have kontrol over deres seksuelle og reproduktive rettigheder, navnlig ved hjælp af let adgang til prævention og abort; påpeger, at retten til reproduktiv sundhed er en integreret del af menneskerettighederne; kræver i denne forbindelse på det kraftigste, at tvangssterilisering kriminaliseres;
17. opfordrer til, at der sættes en stopper for alle former for forskelsbehandling af og vold mod kvinder og piger, og opfordrer derfor indtrængende FN til at gøre udryddelse af alle former for vold mod kvinder til et prioriteret mål og til at videreudvikle foranstaltninger, der lægger særlig vægt på ekstreme former for vold, såsom vold i hjemmet, æresdrab, menneskehandel, tvangsægteskaber, seksuel udnyttelse og kønslemlæstelse af kvinder og piger, navnlig i krigsområder, og til at bekæmpe de samfundsmæssige følger af vold mod kvinder, såsom ulige udvikling og forskelsbehandling af kvinder samt disses sårbarhed i økonomisk henseende; mener, at vold mod kvinder er en alvorlig krænkelse af menneskerettighederne og aldrig bør retfærdiggøres under henvisning til religion, kultur eller traditioner;
18. understreger, at EU bør fremhæve betydningen af en partcipatorisk tilgang i forbindelse med den nye udviklingsramme med sigte på hele tiden at inddrage aktører på alle niveauer, herunder civilsamfundet og især kvinde- og ligestillingsorganisationer, idet stærke sociale ansvarlighedsmekanismer på lokalt niveau bør rapportere til de nationale overvågningsinstanser for udviklingsplaner og dermed føre til reelt inklusiv forvaltning på lokalt, regionalt og nationalt niveau;
19. påpeger, at det er vigtigt, at der indsamles alders- og kønsspecifikke data med henblik på at få gennemført de politikker, der viser sig at være hensigtsmæssige;
20. påpeger, at udviklingsrammen for perioden efter 2015 skal fjerne de underliggende årsager til fattigdom ved at fremme lige indkomst og styrkelse af alle, navnlig af dem, der lever i fattigdom, samt marginaliserede befolkningsgrupper og befolkningsgrupper, der ikke får tilstrækkelig bistand, med særligt fokus på kvinder, piger og unge;
21. opfordrer til, at rammen for perioden efter 2015 understøttes af

menneskerettighedsprincipper, og at den i særdeleshed behandler spørgsmål om ulighed og forskelsbehandling, deltagelse og styrkelse af marginaliserede og dårligt stillede personer i samfundet - med særlig vægt på rettighederne for kvinder, unge, migranter, hiv-smittede, LGBTI-personer og personer med handicap;

22. påpeger, at det er nødvendigt at indføre effektive, specifikke beskyttelsesordninger for indvandrerkvinder;
23. opfordrer indtrængende FN til i 2015-målene at understrege betydningen af kvinders ret til at migrere og blive integreret i en ny kultur og ændre livsstil uden at blive udsat for vold eller overgreb;
24. understreger, at der bør lægges særlig vægt på at overvinde finansielle og lovgivningsmæssige hindringer for bæredygtig udvikling, beskyttelse og gennemførelse af alle kvinders menneskerettigheder; opfordrer indtrængende det internationale samfund til at tage fat på uretfærdige sociale, økonomiske og miljømæssige vilkår, som opretholder feminiseringen af fattigdommen, kommercialiseringen af naturressourcer og de trusler mod fødevareruverenitet, som forhindrer kvinder og piger i at opnå en stærkere stilling; understreger i denne forbindelse spørgsmålet om udenlandske investorers store opkøb af jord, som påvirker de lokale landbrugere og har en ødelæggende virkning på kvinder og børn;
25. beklager, at de foreslåede mål ikke anerkender de miljømæssige truslers differentierede virkninger i kvinders og pigers liv eller kvinders og pigers særlige rolle med at bidrage til bæredygtighed samt i fredsopbyggende aktiviteter, og understreger, at det er nødvendigt at medtage kønsperspektivet i alle fremtidige mål for bæredygtig udvikling, ledsaget af specifikke mål for kvinder og piger;
26. finder det afgørende, at der udarbejdes en global finansieringsramme med et indbygget kønsperspektiv – under anvendelse af Den Europæiske Udviklingsfond for EU's vedkommende – for at opfylde de nye mål for bæredygtig udvikling;
27. fastholder, at der skal tages hensyn til kvindelige landbrugeres særlige behov, især når det gælder spørgsmål vedrørende fødevarerikkerhed;
28. opfordrer til, at ligestillingsspørgsmål integreres som et tværgående tema i miljø- og klimapolitikker – fra gennemførelsen til evalueringen af dem – med henblik på at tilvejebringe faktuelle oplysninger for at evaluere og forbedre virkningen af disse politikker, og understreger, at EU – i betragtning af klimaændringernes stærke kønsdimension for så vidt angår både virkninger og løsninger på disse – bør insistere på en kønsligestillet, partcipatorisk og rettighedsbaseret tilgang for at sikre en konkret mindskelse af ulighederne mellem kønnene hvad angår adgang til og kontrol over midler til tilpasning til klimaændringer samt balance mellem kønnene i klima- og katastroferelaterede beslutningsprocesser på alle niveauer;
29. opfordrer indtrængende Europa-Kommissionen til – i betragtning af at udviklingsrammen for perioden efter 2015 vil være en universel dagsorden for den globale udvikling – at medtage seksuel og reproduktiv sundhed og de dermed forbundne rettigheder i EU's næste sundhedsstrategi;

30. opfordrer til, at målet om, at alle skal have adgang til reproduktiv sundhed, forfølges i højere grad i den nye udviklingsramme og behandles som en prioritering, og at der i rimelig grad ydes finansiel støtte til familieplanlægning;
31. understreger, at universel respekt for og adgang til seksuel og reproduktiv sundhed og de dermed forbundne rettigheder bidrager til opfyldelsen af alle de sundhedsrelaterede 2015-mål: svangerskabsrådgivning og evnen til at undgå fødsler med høj risiko og nedbringelse af spædbørns- og børnedødeligheden; påpeger, at ydelser i forbindelse med familieplanlægning, mødres sundhed og sikker abort er vigtige for at redde kvinders liv;
32. efterlyser specifikke EU-projekter, der kan fremme seksuel og reproduktiv sundhed og de dermed forbundne rettigheder i de mindre udviklede lande for at bidrage til at nedbringe mødredødeligheden;
33. efterlyser en ny global ramme, der kan skabe en mere retfærdig og bæredygtig handelsordning baseret på dialog, gennemsigtighed og respekt, som tilstræber større retfærdighed i den internationale handel; mener, at fairtrade er et eksempel på et vellykket partnerskab, der involverer mange interesserehavere i hele verden og på forskellige stadier i en forsyningskæde, som sikrer ugunstigt stillede producenter, navnlig kvinder, markedsadgang, garanterer bæredygtigt underhold, respekterer arbejdstagerrettighederne, udfaser børnearbejde og tilskynder til miljømæssigt bæredygtige landbrugs- og produktionspraksisser;
34. opfordrer indtrængende EU og dets medlemsstater til at foretage en omfattende gennemgang af Beijing-handlingsprogrammet for at markere dets 20 års jubilæum i 2015;
35. fastholder, at kvinder skal anses for at spille en rolle i udviklingen, og at de derfor skal høres, ikke mindst gennem civilsamfundet.

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	6.11.2014
Resultat af den endelige afstemning	+: 28 -: 4 0: 0
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Daniela Aiuto, Maria Arena, Beatriz Becerra Basterrechea, Malin Björk, Anna Maria Corazza Bildt, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Elisabeth Köstinger, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Barbara Matera, Angelika Mlinar, Maria Noichl, Marijana Petir, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Ángela Vallina, Elissavet Vozemberg, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská, Jana Žitňanská
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Mariya Gabriel, Arne Gericke, Sophia in 't Veld, Kostadinka Kuneva, Constance Le Grip, Elly Schlein, Dubravka Šuica, Monika Vana
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere (forretningsordenens art. 200, stk. 2)	Hugues Bayet, Rosa D'Amato, Michela Giuffrida, Edouard Martin